ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: IV/ 02681-0/2024
Érkezett: 2024 JÚL 02.
Érkezés módja: POSTÁN | @ | EGYÉB:
Példány: 1 | Melléklet: 13 | Kezelőiroda:

SZOLNOKI TÖRVÉNYSZÉK
Lajstromszám kezdőiraton:
elektronikus úton / postai úton / telefaxon
Érkezett: 2024 MÁJ 24.
személyesen hozva / gyűjtőíven útján
Példány: | Melléklet: db
Köztük:
Lajstromszám utóiraton: F.3601/2024

Magyarország Alkotmánybírósága

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

A *Szolnoki Törvényszék* útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted] számon csatolt ügyvédi meghatalmazással igazoltan, jogi képviselőm, a **Karsai Dániel Ügyvédi Iroda** [redacted] eljáró ügyvéd: dr. Frank Evelyn ügyvéd) útján - a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

I. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzését** az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését [jogállamiság elve], Alaptörvény II. cikk [emberi méltósághoz való jog], az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése [embertelen büntetés tilalma], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog – bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését [jogorvoslathoz való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkét és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang] **sérelme miatt, mint alaptörvény-ellenes bírósági döntést, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.**

II. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 652. § (7) bekezdését,** mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével ellentétes, alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést **az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.** Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Bfv.I.618/2023/7.számú végzését, mint a Be. 652. § (7) bekezdését alkalmazó alaptörvény-ellenes bírósági döntést semmisítse meg, valamint állapítsa meg az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján a Be. 652. § (7) bekezdésének az indítványozó egyedi ügyében történő alkalmazhatatlanságát. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát.**

III. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárása során vizsgálja a Be. 649. § (4)-(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati oknak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben. Kérem, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján állapítsa meg vizsgálata eredményeként a következő, vagy a következővel tartalmi azonosságot mutató alkotmányos követelményt:

„Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv határozata alapján vizsgálja, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv határozata által megállapított emberi jogi jogsértés az igazságszolgáltatás, bírósági jogalkalmazás útján orvosolható-e. Amennyiben a bíróság azt állapítja meg, hogy a nemzetközi emberi jog szerv határozata a felülvizsgálati jogkör gyakorlását nem teszi lehetővé, úgy a nemzetközi emberi jogi szerv határozatának az érvényesülése érdekében a bíróság az Abtv. 25. §-a alapján, az Abtv. 32. §-a szerinti nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára kiterjedő egyedi normakontroll eljárás indítványozására köteles a felülvizsgálati eljárásnak egyidejű felfüggesztése mellett."

IV. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az ügyben tartson rendkívüli ülést, és nyilvános meghallgatást. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát.

Kérelmem eljárásjogi alapja az I. kérelem vonatkozásában az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése.

Kérelmem eljárásjogi alapja a II. kérelem vonatkozásában az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint az Abtv. 45. § (6) bekezdése.

Kérelmem eljárásjogi alapja a III. kérelem vonatkozásában az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és f) pontja, valamint az Abtv. 45. § (6) bekezdése.

Kérelmem eljárásjogi alapja a IV. kérelem vonatkozásában a nyilvános meghallgatás tartására vonatkozó indítvánnyal összefüggésben az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata (továbbiakban: AB ügyrend) összefüggésben az Abtv. 57. § (7) bekezdése, valamint az AB ügyrend 37. § (1) bekezdése.

Az Indítványozó közvetlen, személyes és aktuális érintettségét igazolja, hogy a Kúria 2024. február 13. napján kelt Bfv.I.618/2023/7. sz. végzésével (a továbbiakban: Végzés, Kúria végzése) záruló felülvizsgálati eljárásban terheltként (elítéltként) vett részt [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 38. § (1)-(2) bek.; Abtv. 27. § (2) bekezdés]. A Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban Indítványozó képviseletében védője felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a Be. 648. § c) pontja[1] alapján, valamint – a Be. 651. § (3) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettségénél fogva[2]

---

[1] A Be. 648. § c) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen (...) c) az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján, (..).

[2] A Be. 651. § (3) bekezdése szerint a [Be.] 649. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott esetben a legfőbb ügyész hivatalból előterjeszti a felülvizsgálati indítványt. A Be. 649. § (4)-(5) bekezdései szerint: (4) Nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező

– a Legfőbb Ügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Az Indítványozó által támadott jogerős ítélet megváltoztatására irányuló indítványt a Kúria a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Bfv.I.618/2023/7. sz. találta alaptalannak.

A Végzés tehát elvonta a *Coman és mások kontra Magyarország* ügyben, 2022. december 6. napján kelt és 2023. január 12. napján végleges EJEB határozat (**P/2. sz. mellékelve**)[3] hazai végrehajtását, az egyezménysértő állapot bíróság előtti orvosolhatóságát, a felülvizsgálati eljárásban érdemi határozat meghozatalát, és az Egyezménnyel összhangban álló, mind *de iure*, mind *de facto* csökkenthető büntetés kiszabását a jogerős ítéletben foglalt, jelenleg végrehajtás alatt lévő, feltételes szabadságra bocsátás kizárásával foganatosított életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés helyett. Az okozott jogsérelem közvetlenül, személyesen és aktuálisan érinti az Indítványozót, akinek a végzéssel sérültek eljárási alapjogai (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, jogorvoslathoz való jog). Hatásában tekintve a kúriai végzéssel jogorvoslat nélkül maradt az Indítványozó emberi méltósághoz való jogának a sérelme, a Kúria végzése továbbra is fenntartotta az embertelen büntetés tilalmával járó jogi állapotot. A nemzetközi jog és a magyar jog közötti összhang hiánya az alapjogsérelem a jogállamiság elvének és a vállalt nemzetközi kötelezettség betartásának sérelmével járt együtt.

A Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzését **P/3. számon** mellékelem. A Kúria tanácsülésen, nyilvánosság biztosítása nélkül hozta meg a Bfv.I.618/2023/7. számú végzését, melyet Indítványozó védőjének 2024. március 25. napján kézbesített elektronikusan. Így, figyelemmel az AB ügyrend 28. § (2) bekezdésére, az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) szerinti határidőben kerül benyújtásra. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében jelen beadvány a Szolnoki Törvényszéken kerül előterjesztésre.

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „alapvető alkotmányjogi jelentőségű" az Abtv. 29. §-a szempontjából: Indítványozó az Emberi Jogok Európai Bíróságához (EJEB) fordult kérelmével, melyet az EJEB 13524/20. számon vett nyilvántartásba. A *Coman és mások kontra Magyarország* ügyben hozott ítéletével az EJEB megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásával, a kötelező kegyelmi eljárásra vonatkozó szabályoknak a *T.P. és A.T. kontra Magyarország* ügyben (2016. október 4.) korábban megállapított, és azóta változatlan fennállása miatti egyezménysérelemre is tekintettel nem biztosítja azt, hogy az Indítványozó feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségének kizárásával büntetését a Bíróság „csökkenthetőnek" (*reducible*) fogadja el. Ez pedig az Egyezmény 3. cikkébe ütközik, Magyarország állami felelősségét felvető embertelen büntetéssel sújtotta az Indítványozót.

A Kúria végzése egy olyan rendkívüli jogorvoslati eljárásban született, melyben a Kúria a felülvizsgálati ok objektív fennállására tekintettel, azonban érdemi vizsgálat nélkül döntött a támadott a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 7.B.601/2010/53. számú és a Debreceni

---

ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát. (5) Nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálatnak akkor is helye van, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely e törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható.

[3] Case of Sándor Varga and others v. Hungary, no. 39734/15 35530/16 26804/18, 17 June 2021, https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-210407

Ítélőtábla Bf.I.110/2012/6. számú ítéleteiről. A megjelölt ítéletek Indítványozó feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségét kizárták.

Ezzel szemben az Egyezmény 46. cikk 1. bekezdése szerint *„a Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik a Bíróság végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek"*. Jelen ügy tehát alapvető alkotmányossági kérdést vet fel: az egyedi ügyben okozott jogsérelem, az Indítványozó számára elérhető *egyetlen hazai jogorvoslati út* elvonását. Az EJEB határozat kötelező ereje, és nemzeti jogon belül érvényesülésének kérdése *par excellence* alkotmányossági kérdés: az Egyezmény 46. cikke által megkívánt „egyedi intézkedés" (*individual measure*) értelmezésével kapcsolatosan a ki kell terjednie az EJEB-határozattal megállapított jogsértés mibenlétére, a jogsértés nemzeti jogon belüli orvosolhatóságának, ezen belül is a Be. rendszerén belül az egyezménysértő eredménnyel járó jogalkalmazásnak a felülvizsgálatára a Kúria által. A Kúria amennyiben ezen vizsgálat eredményeként azt állapítja meg, hogy nem orvosolható a jogsértés a jogalkalmazás (ezen belül is a Kúria felülvizsgálati határozatán keresztül további bírósági jogalkalmazással), úgy a hatalommegosztás elvével összefüggésben gondoskodnia kell a Kúriának arról, hogy az Indítványozó ne legyen kitéve embertelen büntetésnek, hogy az Egyezmény 3. cikke (és az Alaptörvény II. cikke, III. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjogok) sérelme ne állandósuljon. Ezért akkor, amikor megállapítja a Kúria az Indítványozó konkrét ügyében, hogy a felmerült kérdés *„jogalkotói feladat"* (Végzés, [58]), úgy a rendelkezésre álló jogi eszközök közül az Abtv. 25. §-ában meghatározott normakontroll-hatáskör gyakorlására kötelezett.

Az Abtv. 29. §-a szerinti bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség is fennáll, mégpedig három különböző okból.

- Egyrészt a Kúriának a végzése úgy döntött a jogerős ítélet hatályában fenntartása felől a Be. 662. § (1) bekezdése alapján, hogy a Kúria értelmezése szerint – hivatkozással az EBH 2018.B.6. sz. elvi bírósági határozat elvi rendelkezésére – *„nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör"*. Ekként úgy hozott a jogerős ítélet hatályában fenntartására vonatkozó nem ügydöntő végzést a Kúria – amely akadálya további jogorvoslat igénybevétele előtt -, hogy nem vizsgálta sem a felülvizsgálati döntési jogköre fennállását, az EJEB határozat megállapításait *önkényesen* értelmezéssel redukálta le, és vizsgálata során nem azonosította a reá az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből, valamint az Egyezményből (különösen az Egyezmény 46. cikkéből) fakadó kötelezettségeket. Az EJEB-ítélet tiszteletben tartása és az abban foglaltak végrehajtásának elvárása és a Kúria végzése [59] bekezdésében található *„nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör"* jogi indok közötti ellentét az indokolt bírói döntéshez való jog kapcsán vet fel bírói döntést befolyásoló alaptörvény-ellenességet.

- Másrészt a Kúria végzése elvonja Indítványozótól a jogorvoslathoz való jogát, ugyanis a felülvizsgálati jogkört az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével [*jogállamiság elve*] és C) cikk (1) bekezdésével [*hatalom megosztásának elve*] nem jogszabály, hanem az EBH 2018.B.6. számú egyedi döntésre tekintettel, tehát nem jogszabályban meghatározottak szerint vont el. Mivel az EBH 2018.B.6. sz. egyedi döntéssel szemben az Egyezmény 46. cikk 1. bekezdése és annak a magyar jogba átültető 1993. évi XXXI. törvény 1. §-a áll. Emiatt fennáll a jogorvoslati jog lényegét elvonó korlátozás a Kúria végzése által, melynek alapja nem jogszabály, hanem egy eseti bírósági döntés. Egyedi bírósági döntéssel alkotmányjogilag kizárt jogszabályok felülírása, ahogy a bírósági döntésnek – az adott jogszabályi háttér hiánya miatt – általánosan kötelező magatartási szabály

tartalmat (az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése zárt taxációja miatt), bírósági jogalkalmazás útján kölcsönözni nem lehet az Alaptörvény alapján.

- Végül, a Kúria egy „ördögi körbe" helyezte az Indítványozó elítéltet, és további jogorvoslatok igénybevételét vonja el tőle, a jogorvoslati jog saját hatáskörben való biztosítása nélkül. A Kúria határozata szerint bár tehet az Indítványozó újabb EJEB ítéletek esetén felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (3)-(5) bekezdéseire tekintettel, azonban a Be. 652. § (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja azon fordulata alapján, mely szerint a Kúria felülvizsgálat során hozott határozata ellen törvényileg kizártnak minősül a felülvizsgálat, az Indítványozót praktikusan a támadott végzéssel a Kúria, valamint a támadott jogszabály megvonja minden további magyarországi bírósági jogorvoslattól. Ez pedig azt eredményezi, hogy az Indítványozónak – akinek a jogalkotásra ráhatása nincs, szemben az Alkotmánybírósággal – arra kényszerül egyénileg folyamatosan, hogy újra és újra Egyezmény 34. cikke szerinti eljárásokat kezdeményezzen a nemzeti jogorvoslat hiányában. A nemzetközi jogban ismert szubszidiaritás elvét, a jogbiztonságot, valamint az Indítványozónak a jogorvoslathoz való jogát sérti a támadott kúriai végzés, ami a látszatát sem kelti annak, hogy a felülvizsgálati indítvány érdemét tárgyalni fogja, holott arra a Be.-ből fakadó egyértelmű kötelezettsége van.

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról, ezen belül is a nemzetközi szerződésbe ütköző jellegéről, mint minimum alkotmányos kötelezettségről a t. Alkotmánybíróságnak feltétlenül döntenie kell. Az Indítványozó hangsúlyozza, hogy nem önállóan állítja az Egyezmény sérelmét, hanem a vonatkozó alaptörvényi szabályok vonatkozásában, mint minimum követelmény megsértését. Ezért a panaszt ezen az alapon sem utasíthatja vissza az Alkotmánybíróság, mint törvényben kizártat, az szintén egyértelműen alaptörvény-ellenes és az indítvány nyelvtani értelmével ütköző lenne.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozó kéri személyes adatainak zártan kezelését. Az Indítványozó jogi képviselőjeként nyilatkozom arról, hogy a jogi képviseletet biztosító ügyvédi iroda adatai, valamint az Indítványban hivatkozott személyes adataim nyilvánosságra hozhatók.

Az ügy rendkívül nagy dogmatikai és gyakorlati jelentőséggel bír. Ennek oka, hogy jelenleg is számos elítélt tölti tényleges életfogytiglan szabadságvesztését; ilyen büntetés kiszabása, mint büntetési forma alkalmazására számos, jelenleg folyamatban lévő magyar büntetőeljárásban van törvényes lehetőség. Továbbá az EJEB-nek a TÉSZ ügycsoportban hozott 2021-2023 között határozatai mind a Kúria elbírálására fognak várni, mely körben nagyszámú elítéltek csoportja marad mindenféle magyar jogorvoslat nélkül. Mindezért kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Indítványozó alkotmányjogi panaszát sürgősséggel tárgyalja, a IV. kérelemre tekintettel tartson rendkívüli ülést az ügyben.

I. Tényállás

1. Az Indítványozót tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélte a Debreceni Ítélőtábla 2012. április 25. napján kelt Bf.I.110/2012/6. számú ítéletével, amelyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. szeptember 26. napján kihirdetett 7.B.601/2010/53. számú ítéletét helybenhagyta.

2. Indítványozó a jogerős ítélettel kiszabott és hatályában fenntartott feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségének kizárásával a büntetésével egyezménysértő jellegével összefüggő kérelmet terjesztett elő az EJEB-nél. Az Indítványozó kérelmét az EJEB 5882/20. számon vette nyilvántartásba.

3. Az EJEB hat további kérelemmel egyesítetten, 2022. október 13. napján kihirdetett *Case of Coman and Others v. Hungary (Appl. nos.: 49006/18.)* számú ítéletében megállapította, hogy Magyarország megsértette Indítványozónak az Egyezmény 3. cikkében foglalt jogát. Az EJEB határozata 2023. január 13-án vált véglegessé az Egyezmény 44. cikk 2. bekezdésére tekintettel.

4. A Legfőbb Ügyészség az EJEB döntésére tekintettel kötelező törvényi hatáskörében eljárva felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. Az Indítványozó javára védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. A védelem álláspontja szerint:

5.1 A Be. 649. § (4)-(5) bekezdése szerinti felülvizsgálati ok fennáll szemben a *T.P. és A.T.*-ügyben hozott EJEB ítélet alapján indult felülvizsgálati eljárással (Kúria Bfv.III.914/2017/13. sz. felülvizsgálati határozat, 2017. szeptember 19.), hiszen az EJEB az Indítványozó ügyében konkrétan áttekinti az alkalmazott magyar jogszabályok közül az 1978-as Btk. 40. §-át, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárását lehetővé tevő 47/A. §-át. Hivatkozza egyúttal az új Btk. 34. §, 41. § és 42. §-ait is, a Kúria által kiadott 3/2015 BJE-t is.

5.2 A Be. 659. § (4) bekezdése alapján a Kúriának a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálnia. Az Alkotmánybíróság 6/2014. (II. 26.) AB határozatában meghatározottak szerint az EJEB Magyarországot marasztaló ítéletének végrehajtása felől, a magyar jognak a nemzetközi joggal való összhangjának biztosítása felől minden állami szervnek kötelezettsége gondoskodni (Indokolás [39]). Ekként sem az Ügyészség, sem a Kúria nem fejthet ki olyan tevékenységet, amely a nemzetközi egyezménysértő állapot fenntartására irányul.

5.3 A fentiekre, valamint a részletes EJEB gyakorlat ismertetésére is tekintettel a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 7.B.601/2010/53. sz. és a Debreceni Ítélőtábla Bf.I.110/2012/6. sz. végzés **megváltoztatását** indítványozta az Indítványozó védője. Kérte a Btk. egyes rendelkezéseinek az EJEB határozatra tekintettel való mellőzését, és a büntetéskiszabás során a jogerős ítélet megváltoztatását, valamint

5.4 indítványozta, hogy a Kúria tartson az ügy érdemében nyilvános ülést.

5. **A Kúria a 2024. február 13. napján kelt, Indítványozó védője által 2024. március 25. napján elektronikusan átvett Bfv.I.618/2023/7. számú végzésével az indítványozó védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.** A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványát alaposnak találta (Végzés [18]). Rögzítette, hogy a Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be (Végzés Rendelkező rész).

6. A Kúriának a Be. 659. § (1) bekezdésével összefüggő alkalmazása az, hogy *„a Be. ezen rendelkezése a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.”* (Végzés, [76]). A végzésében a Kúria azt állapította meg, hogy *„a szerződő felek vállalták, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.”* (Végzés, [70]), azzal, hogy *„a terhelt tekintetében az EJEB ítélete alapján a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására a lefolytatott felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor, és erre hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban sem lenne lehetőség.”* (Végzés, [82]). Ezt erősíti a Kúria jogi indokai közül az, hogy *„az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása során a feltételes szabadságra bocsátás* ***EJEB gyakorlatában meghatározott időtartam elteltét követő kötelező vizsgálata szabályainak létrehozása kizárólag jogalkotás útján lehetséges****, a sérelem ezért jogalkalmazás útján nem orvosolható, a jogszabályból hiányzó – attól eltérő – szabályt a* ***Kúria továbbra sem pótolhatja az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.*** (Végzés, 83).

7. A Kúria megállapította, hogy *„nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlen az Egyezmény, mint ítélkezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával az egyezménysértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.”* (Végzés, [72]). A Kúria jogi következtetése az EJEB ítélet alapján a következő volt: *„Az EJEB ítélete tehát nem azt állapította meg, hogy a* ***felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozat meghozatala során alkalmazott valamely anyagi jogi jogszabály egyezménysértő.*** *Az EJEB határozata olyan hiányosságot kifogásolt, amely nem az ítéletet hozó bíróságok eljárására és nem a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatra, hanem* ***a nem megfelelő jogi szabályozásra vonatkozik.***” (Végzés, [80]).

8. A Kúria funkciójával kapcsolatban megállapította, hogy a *„a jogalkalmazás a jogalkotás szerepét át nem veheti, hiányzó tartalommal jogszabályt nem alkothat, érvényes és hatályos jogszabály alkalmazását nem mellőzheti, törvény ellen nem ítélhet”* (Végzés, [67]).

9. **A Kúria Bfv.I.618/2023/7. sz. végzésével a benyújtott indítványokat elbírálva a Be. 662. § (1) bekezdésére tekintettel a felülvizsgálattal támadott határozatot hatályában fenntartotta.**

10. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2023. szeptember 19-21. között a H46-17 László Magyar Group v. Hungary (Application No. 73593/10) számú döntésében az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtását vizsgálta Magyarországra tekintettel. A vizsgálat jelenleg is zajlik a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásával (tényleges életfogytiglan), valamint az életfogytig tartó szabadságvesztés, amely esetén az elítélt 25-40 év után feltételes szabadlábra helyezhető ("egyszerű életfogytig tartó szabadságvesztés") tekintetében. A vizsgálatra a Miniszteri Bizottság szerint a magyar végrehajtás strukturális hiányosságai miatt kerül sor. [4]

[4] https://rm.coe.int/0900001680ac764e

11. A Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzése, és a Be. 652. § (7) bekezdése alaptörvény-ellenessége jogi indokaiként a következőket adom elő.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

II. Jogi érvelés

I. Kérelem - A Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzésének alaptörvény-ellenessége

I/1.: Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog – hatékony bírói jogvédelem (bírósághoz való jog)] sérelme miatt a végzés alaptörvény-ellenes

- Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

12. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

13. Az Alkotmánybíróság több határozatában rögzítette, hogy a tisztességes (bírósági) eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánossága, a bírói döntés nyilvános kihirdetésének követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság, valamint az észszerű időn belüli elbírálás követelménye {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [48]–[50]; 3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [32]; 3188/2021. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [21]; 3295/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [24]}. Az Alkotmánybíróság a pótmagánvád intézményének legutóbbi vizsgálata kapcsán rögzítette a 3032/2022. (I. 31.) AB határozatban, hogy „az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírósághoz fordulás joga azt a kötelezettséget rója az államra, hogy a jogviták elbírálására bírói utat biztosítson. A bírósághoz fordulás joga – figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére – azonban nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra {lásd: 13/2021. (IV. 14.) AB határozat, Indokolás [71]; 3254/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [16]; 36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]; 18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [7]; 59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 353}."

14. Az Alkotmánybíróság a 12/2019. (IV. 8.) AB határozatában kiemelte, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Intézményvédelmi kötelezettsége körében az állam viszonylag tág mérlegelési szabadsággal rendelkezik a megfelelő eljárásjogi keretek meghatározására, azonban nem alkothat olyan szabályokat, amelyek valamely Alaptörvényben biztosított jogot alaptörvény-ellenes módon korlátoznak {hasonlóan: 3086/2016. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [45]}.

15. A hatékony bírói jogvédelem követelménye kapcsán elvárás, hogy a bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen dönt {3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [35]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [78]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]}.

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

16. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének az EJEB által megállapított sérelme esetén az államnak, az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó objektív intézményvédelmi kötelezettsége keletkezik arra, hogy a nemzetközi (emberi) jogsérelem ne maradhasson az érintett számára pozitív jogkövetkezmények, azaz a jogsérelem orvoslása nélkül. Ezek a jogkövetkezmények fakadnak a nemzeti jogból, de az egyedi intézkedések (*individual measure*) szükségképpen igényli, hogy a jogsérelem orvoslása felől intézkedjen az egyezménysértésért felelős állam. A jogkövetkezményeknek szükségszerűen a jogsérelmet szenvedett személy számára reparatív jellegűnek kell lenniük, alkalmasnak kell lenniük arra, hogy hatékony jogvédelmet biztosítsanak az EJEB határozattal zárult ügy kérelmezőjének.

17. Az EJEB határozata az Egyezmény 46. cikkének keresztül azzal az elvárással van a Részes Állam, így Magyarország felé, hogy az egyezménysértő helyzetet orvosolja. Ez tehát azt igényli az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésén keresztül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben, hogy hatékony bírói jogvédelem legyen biztosított a magyar jogon belül.

18. A Kúria végzésének jogi indokai bár hivatkozást tesznek mind az Egyezmény 46. cikkére a Be. 649. § (4)-(5) bekezdésekkel összefüggésben, a Kúria a felülvizsgálati eljárást lényegében nem jogszabályra, hanem az EBH 2018.B.6. számú közzétett határozatra tekintettel korlátozta le arra, hogy van-e felülvizsgálati eljáráson keresztül a támadott határozat felülvizsgálatára érdemben lehetőség, vagy érdemi felülvizsgálatra törvényi lehetőség nincs.

19. Ezzel szemben az Indítványozó álláspontja az, hogy az EJEB határozatának szükségszerű következménye kellett volna, hogy legyen az az érdemi vizsgálat, aminek a végén a Kúriának a Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzésre tekintettel, a Debreceni Ítélőtábla, Bf.I.110/2012/6. sz. és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, 7.B.601/2010/53. sz. ítéletek anyagi jogerejének feloldásához, a jogerős döntésben testet öltő büntetés terjedelméig annak megváltoztatásához vezethetett volna.

20. Ez egyszerűen következik a Be. 659. (4) bekezdésből, mely szerint a Magyarország által aláírt és kötelezőnek elismert nemzetközi egyezménnyel ellentétes hazai jogszabályt a felülvizsgálati eljárás során figyelmen kívül kell hagyni. A felülvizsgálati eljárás a befogadhatóság vizsgálatára is természetszerűleg kiterjed. Tehát már a büntetőeljárási kódex nyelvtani értelme is az, hogy az ismételt felülvizsgálatot kizáró szabályt jelen ügyben nem lehet alkalmazni. Ez ugyanis az Egyezmény 46. cikk első bekezdésének egyértelmű sérelmével járna, mivel nyilvánvalóan tagadja a Bíróság határozatai kötelező jellegét. Másképpen és még egyszerűbben fogalmazva: ha csatlakoztál az Egyezményhez, be kell tartanod annak szabályait.

21. Az érvelés e tekintetben akár meg is állhatna ezen a ponton. Az Indítványozó a teljesség kedvéért előadja a továbbiakat. A bírósághoz fordulás jogának biztosítása [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] is sérült, ugyanis az (EJEB határozat által deklarált) nemzetközi jogsérelem orvosolására alkalmazott eszköz (Be. szerinti felülvizsgálati indítványhoz való jog) csak hipotetikus, holott a felülvizsgálati eljárásban hozott határozat egyezménysértő jellegére tekintettel a Be.-nek legalább azonos szintű védelmet kellene biztosítani, mint az Alkotmánybíróság által megállapított alaptörvény-ellenesség esetén eljárásjogi oldalról. **Ennek hiánya sérti Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó hatékony bírósági jogvédelemhez (bírósághoz forduláshoz) való jogát. Ez a megfontolás tehát alátámasztja a fentiekben előadott értelmezését a tételes jogi szabályoknak, mint az Alaptörvénnyel egyedül összeegyeztethető értelmezés.**

I/II.: Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének [jogorvoslathoz való jog sérelme] sérelme miatt a támadott bírósági döntés az alaptörvény-ellenes

- *A releváns alkotmánybírósági gyakorlat*

22. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

23. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése alapján az állam kötelessége az alapvető jogok tiszteletben tartására és védelmére az alapjogokkal kapcsolatban magában foglalja azt is, hogy az államnak gondoskodnia kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről, így az állam intézményvédelmi kötelessége az egyes alapjogok érvényesülését biztosító megfelelő eljárási keretek kialakítása {6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [48]}. A jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének módját {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]}, ezen szabályozás azonban nem állhat ellentétben az Alkotmánybíróság által a jogorvoslathoz való jog biztosításával összefüggésben meghatározott, az Alaptörvényből közvetlenül következő elvi tartalommal.

24. Az Alaptörvény a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben minden esetben megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására {18/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [10]}. A jogorvoslati jog ténylegesen akkor érvényesül, ha biztosított a más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulás lehetősége, az ezen feltételnek megfelelő jogorvoslati fórum pedig akkor lehet képes a jogsérelem orvoslására, ha a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét nem gátolják jogszabályi előírások, illetőleg a jogorvoslat jogszabályban meghatározott terjedelme sem zárja ki a döntés érdemi felülbírálatának lehetőségét {lásd: 2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37], 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}.

25. Az Alkotmánybíróság a 3020/2018. (I. 26.) AB határozatában rögzítette hogy amennyiben jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli valamely további jogorvoslat lehetőségét, abban az esetben ez jogalkotói döntés e jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget is

létrehozott, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is érvényesüljön {lásd: 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; utoljára: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]}.

26. Az Alkotmánybíróság a 3146/2018. (V. 7.) AB határozatában megismételte, hogy az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog a tényleges és hatékony jogorvoslás lehetőségének a biztosítását követeli meg. Az alapjog sérelme ezért nem csak abban az esetben állapítható meg, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezési akadályozzák meg, ezáltal kiüresítve illetve formálissá téve a jogorvoslathoz való jogot {41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 194.; megerősítette: 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [31]}.

27. Az Alkotmánybíróság a 3249/2020. (VII. 1.) AB végzése indokolásában megállapította, hogy a jogorvoslat általában kettős jelentéstartalommal érvényesül: egyrészt igényérvényesítési lehetőséget, másrészt felülbírálathoz való jogot jelent. A felülbírálathoz való joggal kapcsolatban az Alaptörvény úgy fogalmaz, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti". Ez az alapjog tehát az első döntéshez képest – amelyet eleve feltételez a megfogalmazás, függetlenül attól, hogy az milyen formában jelenik meg – egy második döntéshez való jogot fogalmaz meg {6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [94]}. Mindezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság elsőként azt emelte ki, hogy a felülvizsgálati eljárás célja a felülvizsgált ítélettel kapcsolatos jogszabálysértés tárgyában való döntés. Ennek fennállása esetén a Kúria vagy maga orvosolja a jogsértést, vagy pedig új eljárás lefolytatására utasítja a jogszabálysértő döntést hozó bíróságot {3249/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [20]}.

28. Az Alkotmánybíróság a másodfellebbezésnek a jogorvoslathoz való joggal való összefüggésében megállapította, hogy a törvényhozás dönthet úgy, hogy a bírósági szervezeten belül rejlő okokból, a bírósági szintek közötti feladatmegosztásból eredően, a jogegység biztosítása érdekében vagy a büntetőeljárásban a vádlott jogai védelme érdekében a fellebbezésen túl rendes jogorvoslatot, harmadfokú eljárást tesz lehetővé. A másodfellebbezés feltételeire, mint rendes jogorvoslatra azonban, ha bevezették, már alkalmazni kell a jogorvoslathoz való alapvető jogból eredő egyes követelményeket {lásd: 12/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [19]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [113]}.

29. Az Alkotmánybíróság a 3020/2018. (I. 26.) AB határozatra való hivatkozást relevánsnak találta a másodfellebbezés és a jogorvoslathoz való jog alkotmányjogi összefüggése megállapításához. Ebben a határozatban – habár nem a másodfellebbezés, hanem az alkotmányjogi panasz vonatkozásában – „leszögezte azt is az Alkotmánybíróság, hogy – bár a jogorvoslathoz való alapjogból nem következik kényszerítően e jogorvoslati lehetőség megteremtése, ha jogalkotó mégis megnyitotta e jogorvoslati forma lehetőségét, akkor – a jogalkotónak alkotmányos kötelessége olyan eljárásjogi szabályok megalkotása, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá válik" {lásd: 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [37]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [110]. .

- A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

30. Mindenekelőtt rögzítem, hogy a Be. 649. § (4) és (5) bekezdése szerinti felülvizsgálati okokra tekintettel az Indítványozó által igénybe vett felülvizsgálati eljárás alkotmányjogilag azonos megítélés alá esik a másodfellebbezés intézményével, amivel kapcsolatban megállapította az Alkotmánybíróság a 12/2019. (IV. 8.) AB határozatban, valamint a 6/2020. (III. 3.) AB határozatban, hogy *„ha bevezették, már alkalmazni kell a jogorvoslathoz való alapvető jogból eredő egyes követelményeket"* {lásd: 12/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [19]}." {6/2020 (III.3.) AB határozat, Indokolás [113]}. Azaz, **ha a jogalkotó egyszer bevezette az Emberi Jogok Európai Egyezménye megsértése okán indítható felülvizsgálati eljárást a büntetőügyekben, akkor azok lefolytatására csak az Alaptörvénnyel összhangban kerülhet sor. Ekként a Végzés olyan jogorvoslati eljárásban került meghozatalra, mellyel kapcsolatban** Indítványozó indokoltan hivatkozhat az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelmére.

31. A fentieken túl rámutatok arra, hogy a Kúriának nincs arra hatásköre, hogy elvonja a felülvizsgálati okot keletkeztető Emberi Jogok Európai Bírósága határozatának jogerejét. Márpedig a Kúria támadott végzése éppen ezt teszi:

a. a Kúria mindössze *Coman és mások kontra Magyarország* ügyben hozott EJEB határozatnak a 5., 8.-10. pontjait ismerteti, ezzel kirekesztve az EJEB határozat egészének vizsgálatát;

b. a Kúria az a) pont alatti redukált értelmezésből pedig az Egyezmény 46. cikkével ellentétes következtetésekre jut:

   i. arra, hogy Indítványozó ügyében hozott EJEB-határozat értelmében nem egyezménysértőek az eljáró bíróságok ítéletei (Végzés, [74]),

   ii. arra, hogy Indítványozó ügyében hozott *„az EJEB ítélete alapján a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására a lefolytatott felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor, és erre hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban sem lenne lehetőség."* (Végzés, [82]).

32. A fenti a)-b) pontban megjelenő indokok jelentik az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti jogorvoslati jogának korlátozását. Az Indítványozónak a Be. szerinti felülvizsgálati jogát a Kúria az EJEB-határozattal megállapított jogi helyzetnek az *önkényes*, az EJEB határozattal összhangban nem álló értelmezése adja. Ezzel *contra constitutionem* kerülte el a rendkívüli jogorvoslati fórumból fakadó hatáskörei teljessége gyakorlására vonatkozó kötelezettségét. A Kúria felülvizsgálati jogkörei gyakorlása során gondoskodnia kell arról, hogy a felülvizsgálat alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá váljanak.

33. Ezt a Be. 659. § (4) bekezdése úgy teszi számára lehetővé, hogy előírja, hogy a Kúriának a nemzetközi egyezménnyel ellentétes magyar jogszabályt a felülvizsgálati eljárás során nem szabad figyelembe venni, valamint kötelezettségként megállapítja, hogy az EJEB döntését alapul véve kell elbírálnia a felülvizsgálati indítványt. A Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzése alaptörvény-ellenes, hiszen olyan hatású végzést hozott [az Indítványozó védője felülvizsgálati indítványának alaptalanságával összefüggésben], amely aláássa a nemzetközi jog érvényesülését, az EJEB határozat elsődlegességét és véglegességéhez tapadó nemzetközi jogi következményeket, melyre a Kúriának hatásköre a Be. 659. § (4) bekezdése alkalmazása során sem volt. **Ezért a Kúria**

Bfv.I.618/2023/7. sz. végzésével szükségtelen (*önkényes*) korlátozást valósított meg, az sérti Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogát.

34. Az is kiemelten fontos, hogy a Kúria különös gondossággal való eljárása követelményét indokolja az is, hogy az Indítványozónak a felülvizsgálati eljárás kvázi az „egyetlen jogorvoslata". A Kúria határozatával szemben sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslatnak helye nincs. Ekként a Kúria az önkényesség látszata nélkül nem korlátozhatja a Be.-ben rögzített hatásköreit éppen a terhelt (elítélt) kárára. Az egész jogrendszert áthatja, hogy saját jogellenes magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Nos, a bíróságok sem hivatkozhatnak arra, hogy egyezménysértő büntetést alkalmaztak az Indítványozóval szemben annak érdekében, hogy mentesüljenek az eljárási kötelezettségeik és hatáskörük gyakorlása felől. **Ezen oknál fogva is kijelenthető, hogy a Kúria végzése alaptörvény-ellenesen, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközően vonta el Indítványozó jogát arra, hogy az egyezménysértőnek talált jogerős bírósági határozattal és kúriai határozattal zárult büntetőeljárás során felülvizsgálattal éljen.**

35. A Kúria annyiban, amennyiben megállapítja, hogy a bíróságok, így a Kúria sem végez normakontroll-tevékenységet, nem vizsgál alkalmazandó jogszabálynak az Egyezménnyel való összhangját, formálisan helyes, azonban az Abtv.-ben számára biztosított normakontroll-indítványozási hatásköréről nem ad számot. Márpedig, amennyiben a Kúria (vagy bármelyik hatáskörrel rendelkező és illetékes büntetőbíróság) úgy találja, hogy az előtte lévő ügyben alkalmazandó Btk., vagy akár a Be. rendelkezései, amennyiben kollízióban állnak a nemzetközi joggal (és konkrét ügyben az EJEB határozat végrehajthatóságának megakasztásával járna alkalmazásuk), akkor a bíróságnak, **jelen ügyben pedig konkrétan a Kúriának, kötelezettsége lett volna az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybírósághoz fordulnia.**

36. **Bár a jelenlegi alkotmánybírósági gyakorlatban nem lett megállapítva az Alaptörvény sérelme abban az ügyben, melyben a bíróságok részletesen foglalkoztak bírói kezdeményezéssel, az abban szereplő nemzetközi szerződésbe ütközés kérdésével egy indítvány elutasításával összefüggésben {3048/2023. (II. 8.) AB végzés, Indokolás [13]}, jelen ügyben az állapítható meg, hogy az EJEB határozat egyértelmű szövege (9., 12. bekezdései) ellenére mulasztotta el értékelni azt, hogy az érdemi elbírálás során alkalmazandó Btk., a 3/2015 BJE-vel összefüggésben, vagy anélkül, nemzetközi egyezménybe ütközik, ekként sérti az Alaptörvényt.**

37. **Az észlelés elmaradása és a „normakontroll hatáskörök" korlátozott felfogása végső soron Indítványozó jogorvoslathoz való jogát sértik: azt, hogy a bíróság a saját (akár a Be.-n kívüli, az Abtv. 25. §-ában meghatározott) kompetenciáit ismerje, azokról az indítvány elbírálása során számot adjon (szükség esetén), és ott, ahol az EJEB határozat másképpen nem érvényesülhet (mert a Kúria azt állapítja meg, hogy az EJEB határozat során egyedi intézkedés tétele nem lehetséges az igazságszolgáltatáson belül), úgy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, és az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése alapján kötelessége az előtte lévő büntetőeljárás (felülvizsgálati eljárás) felfüggesztése mellett egyidejűleg az Alkotmánybírósághoz fordulni normakontroll-indítvánnyal. A fentiek miatt megállapítható, hogy a felülvizsgálat *teljes körű lehetőségének* elmaradása, valamint a**

***contra legem* indokok melletti *önkényes hatáskör-korlátozás* miatt szükségtelenül sérült az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz fűződő joga.**

I/III.: Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkét, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését sértő bírósági döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó jogi érvek [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang]

- Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

38. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek alapvető jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt vádról, vagy valamely perben a jogairól és kötelezettségeiről törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül döntsön.

39. Az Alaptörvény 28. cikke szerint „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

40. Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

41. Az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában összefoglalóan kimondta, hogy „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy **döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia**. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme **az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását** jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}" (Indokolás [26]).

42. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve {vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

43. Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]}.

44. A 16/2021. (V. 13.) AB határozat, indokolás [36] bekezdésében az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy „[a]z Alaptörvény 28. cikkéből következően a bíróságoknak ítélkezési tevékenységük során figyelembe kell venniük, hogy egy jogszabály mely jelentése felel meg az Alaptörvénynek, és ezzel az értelemmel kell alkalmazniuk a jogszabályt az egyedi ügyekben, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság a bírói döntést az Alaptörvény megszabta értelmezési tartomány kereteinek túllépése miatt – alkotmányjogi panasz-eljárásban különösen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme miatt – megsemmisíti."

45. Magyarország részes állama mind az Egyezségokmánynak, mind az Egyezménynek, így azok ellenőrző mechanizmusainak jogértelmezését az Alkotmánybíróság a jogvédelem minimális szintjeként ismeri el {[32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; legutóbb megerősítve: 25/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [27]}.

46. Az Egyezmény 1. Cikke a következőképpen rendelkezik: *„A Magas Szerződő Felek biztosítják a joghatóságuk alatt álló minden személy számára a jelen Egyezmény I. Fejezetében meghatározott jogokat és szabadságokat."*

47. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből egyebek között az következik, hogy a nemzetközi jog és magyar jog összhangjának biztosítása nemcsak jogalkotói feladat, hanem **valamennyi állami szervnek kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmezni kell.** Ez azt jelenti, hogy **az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni** {6/2014. (II. 26.) AB határozat, Indokolás [39]}.

- A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

49. Az Alkotmánybíróság a 6/2014. (II. 26.) AB határozatában foglalkozott az Alaptörvény Q) cikkének és B) cikkének sérelmével olyan esetben, amikor az EJEB elmarasztalja Magyarországot. Bár ez az Alkotmánybíróság határozat bírói kezdeményezés alapján született és normakontrollra irányult, az abban foglalt elvek azonban irányadóak jelen ügyre is analógia útján, hiszen az EJEB elmarasztalás az Indítványozó ügyében is az eljárás(ok) alapját adta és adja.

50. A nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség – akár annak ellentétes jogszabály megalkotásával történő – megszegése tehát nem csupán az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdésével, de a jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes.

51. Az említett AB gyakorlatból egyértelműen következik az Egyezmény általános kötelező ereje. Az Egyezmény kötelező erejének számos további nyilvánvaló oka van. Először is, az Egyezmény nem pusztán egy nemzetközi szerződés, hanem magyar törvény is, azt a magyar jogba az 1993. évi XXXI. törvény inkorporálta, már pusztán ezen az alapon bizonyítható lenne közvetlen

alkalmazhatósága és alkalmazandósága. Magyarországra kötelező hatálya nem vitatható, melybe beletartozik a jogalkotó és a jogalkalmazó szervek is.

52. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak állást kell foglalnia abban, hogy az EJEB határozat nemzeti jogon belüli végrehajtása milyen terjedelmű és minőségű intézkedéseket vár el a.) a jogalkotótól, és b.) a jogalkalmazótól. Az EJEB-határozat, mely kimondja az Indítványozónak az Egyezményben rögzített jogának [jelen esetben az Egyezmény 3. cikke által deklarált jogát ahhoz, hogy ne legyen embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek kitéve] szükségszerűen az ekvivalencia-szabályra tekintettel azt is jelenti, hogy a jogorvoslatok kimerítését követően a hazai jogorvoslati fórumok eljárása, és/vagy a döntése nem teljesíti az Egyezményből fakadó elvárásokat. A büntető jogágon túli, tehát az emberi jogi jogvédelmen belül megállapított sérelem súlya jelentős. Az az EJEB-határozat, amely **azonos jogkérdésben mondja ki az Egyezmény sérelmét** olyan jogsérelem, amelynek alkotmányos súlya van. Emiatt az ismételten jogorvoslat biztosítására a magyar jog által „kijelölt" szervnek különös gondossággal kell eljárnia, a jogsértő állapot megszüntetése felől a lehető legrövidebb időn belül intézkednie kell. Ez a kötelezettség az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből, a jogállamiság-klauzulából [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből], és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéséből fakad. **Mivel ennek a kötelezettségének nem tett eleget a Kúria az Indítványozó védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt alaptalannak találó és a jogerős döntést hatályában fenntartó végzésével, ezért nem biztosította a hatékony bírói jogvédelmet, és a konkrét Indítványozónak a felülvizsgálati határozattal lezárt büntetőeljárásában a jogorvoslathoz való jogát. Ezért a támadott határozat sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését.**

53. Határozott álláspontom szerint a Kúria végzésének indokai korlátozottak. A Kúria, mint a Be. 659. § (4) bekezdése nem egyszerűen a felülvizsgálat megengedhetősége kérdését rendezi, de annak tartalmát és részben a kimenetelét is meghatározza.: „a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével **kell** elbírálni.". A konkrét hivatkozott norma kategorikus, a Be. eljárásjogi szabályára tekintettel kógens.

54. Ezzel szemben áll a Kúria által felhívott EBH 2018.B.6. ügy, amely egy egyedi bírósági döntésnek a Bszi. 31. §-a alapján közzétett elvi bírósági határozat. Az elvi bírósági határozat az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése szerint nem minősül általánosan kötelező erejű magatartási szabálynak. A Bszi. 31. §-a pedig 2020. április 1-jétől kezdve hatálytalan, EBH közzétételére törvényes lehetőség nincs.

55. **Az Alkotmánybíróság, anélkül, hogy a felülvizsgálati fórum döntésének a helyességének, vagy jogszabálysértő jellegének a vizsgálatát kellene elvégeznie, valójában azt kell vizsgálnia, hogy az Alaptörvény 28. cikkére tekintettel volt-e eltérő, a Kúria végzésében megállapított értelmezéssel ellentétes, azzal versengő értelmezése a Be. 659. § (4) bekezdésének.** Ha volt ilyen értelmezése, akkor a Kúria az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési tartományban maradt-e, és ha abban maradt, akkor arról az indokolt bírósági döntéshez való jogot teljesítő érveket adott-e. Álláspontom szerint a Kúria azzal, hogy a Be. 659. § (4) bekezdésétől eltérően az EJEB határozatot nem teljes egészében, és azt nem az EJEB 46. cikke

szerinti értelmezési tartományon belül vizsgálta, kivételesen súlyos, alkotmányos jelentőségű mulasztást követett el.

56. Ugyanis az Egyezménnyel nem összhangban álló értelmezése az EJEB-ítéletnek öngerjesztően egyezménysértő állapottal jár, valamint az egyezménysértő állapot állandósulásával, annak a jogi helyzet megoldatlanságával. Ez tehát önmagában is alaptörvény-ellenes. [Ezzel azonos jogi helyzet áll fenn *Magyar László* ügyében is, akinek a büntetése kapcsán az EJEB két ízben állapította meg, hogy nem tesz eleget az Egyezmény 3. cikke szerinti követelményeknek. Alkotmányjogi szempontból súlyosan aggályos a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi lehetőségének kizárásának meghatározása jogintézményének fenntartása, ezzel egyéni jogsérelmek megoldásának elodázása. Az Alkotmánybíróságnak figyelemmel kell lenni az Egyezményből fakadó elvárásokra (ekvivalencia-elv). Abban az ügyben azonban, amelyben az ukrán Alkotmánybíróság a TÉSZ kapcsán mulasztásos alkotmányellenességet állapított meg, de az ukrán Országgyűlés nem alkotott jogot, az EJEB ismételten azt állapította meg, hogy az Egyezmény 3. cikke sérül.[5]

57. Továbbá az, hogy éppen a nemzetközi jogi érintettségre tekintettel, valamint az emberi jogi szempontok érvényesítési kötelezettsége kapcsán a jogalkalmazónak az értelmezése egy módon – mégpedig egy EBH-ra tekintettel- dől el, nem áll összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkével sem.

58. Az Alaptörvény 28. cikke azt kívánta meg a Kúriától a konkrét esetben, hogy a jogértelmezés során a Be. 659. § (4) bekezdését elsősorban annak céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze. Álláspontom szerint, a Kúria végzésével:

- nem azonosította azt, hogy az EJEB határozatnak mely elemei kötelezők rá,

- az azonosított jogi probléma kapcsán ellentmondásos jogi indokok mellett döntött Indítványozó védőjének felülvizsgálati indítványa alaptalansága mellett [az EBH 2018.B.6. arra enged következtetni, hogy nincs felülvizsgálati ok, amihez a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja a felülvizsgálati indítvány elutasításának jogkövetkezményét fűzi – mégis a Kúria a támadott végzésben a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, és a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta],

- a jogi indokok nem tükrözik az alkalmazott Be. 659. § (4) bekezdésének jogalkotói célját,

---

[5] Kupinskyy v. Ukraine, no. 5084/18, 10 November 2022; https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220960
42. On the Government's own admission, the Ukrainian legislation did not provide for the possibility of applying parole to life prisoners (see paragraph 38 above). It is true that the Constitutional Court of Ukraine in its judgment of 16 September 2021 declared the provision on release on parole in Article 81 of the Criminal Code unconstitutional in so far as it did not apply to life prisoners (see paragraph 31 above). However, the procedure and manner of the application of the rule on release on parole to life prisoners has not yet been established, and in the absence of such rules and procedure the domestic courts considered that they had no jurisdiction to decide on the release on parole of life prisoners, which was reflected in the judgment of the Grand Chamber of the Supreme Court in the case of Mr Petukhov (see paragraph 32 above). The applicant's situation has therefore not changed for the purposes of Article 3 with the adoption of the judgment of the Constitutional Court of 16 September 2021 taken alone; a judgment, which moreover, was delivered over three years after the introduction of his application and after the refusal of numerous release requests. Thus, the Court's reasoning in Petukhov (no. 2) (cited above, §§168-87 and 194) is equally pertinent to the present case.
43. There has accordingly been a violation of Article 3 of the Convention.

- a Be. 659. § (4) bekezdése szerinti *önkényes, a törvény szövegén túli korlátok* állítása az Alaptörvénnyel nem összhangban álló (pl. az EJEB által azonosított jogszabályok figyelmen kívül hagyása nem történt meg, mert az Kúria nem észlelte az ítéletben hivatkozott Btk. rendelkezéseket, legalábbis azt nem találta egyezménysértésre vezetőnek; a Kúria álláspontja szerint az egyezménysértés a Bvtv. 46/A. §-ra került kimondásra, az Indítványozó ügyében hozott egyedi bírósági ítéletek nem egyezménysértők).

59. **A Kúria végzésének jogi indokai ekként alaptörvény-ellenes mértékben hiányosak, és sértik az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát az indokolt bírósági döntéshez való jog vonatkozásában, az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben.**

I/V. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének és az Alaptörvény II. cikkének sérelme [embertelen büntetés tilalma, emberi méltóság sérelme]

- *A releváns alkotmánybírósági gyakorlat*

60. Az Alaptörvény II. cikke szerint az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

61. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint „*Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.*"

62. Egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. A pacta sunt servanda elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q) cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző "precedens-határozataiból" ez kényszerűen nem következne." (ABH 2011, 290, 321.; lásd: 166/2011 (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 545.; 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [67]).(...)

63. Abban az esetben, ha egy adott hazai jogszabály azonos tartalmú az Egyezményben, vagy annak valamelyik kiegészítő jegyzőkönyvében foglalt joggal, vagy ha e jog biztosítására irányuló kötelezettség teljesítését szolgálja, az Alaptörvény Q) cikkéből az is következik, hogy az Alkotmánybíróságnak tartózkodnia kell az adott jogszabály (vagy jogszabályi rendelkezés) olyan értelmezésétől, amelynek elkerülhetetlen következménye a vállalt nemzetközi jogi kötelezettség megsértése és Magyarország sorozatos elmarasztalása lenne a Bíróság előtt" (36/2013. (XII. 5.) AB határozat, 26-28. pontok).

64. Az Egyezmény 3. Cikkét az Egyezmény egyik legalapvetőbb cikkének kell tekinteni, amely az Európa Tanácsot megalkotó demokratikus társadalmak alapértékeit testesíti meg (lásd: *Pretty v. Egyesült Királyság*, no. 2346/02, § 49, ECHR 2002-III). Ellentétben az Egyezmény más rendelkezéseivel, abszolút módon van megfogalmazva, kivétel, fenntartás, az Egyezmény 15. Cikke szerinti eltérés lehetősége nélkül (lásd, *inter alia*: *Chahal v. Egyesült Királyság*, 1996. november 15., § 79, *Reports* 1996-V).

65. A Bíróság szerint a bánásmód „embertelen", ha *inter alia* szándékos, hosszú órákon keresztül alkalmazzák és tényleges fizikai sérülést vagy erős pszichés és szellemi szenvedést okoz (lásd: *Labita v. Olaszország* [GC], no. 26772/95, § 120, ECHR 2000-IV). A bánásmód akkor értékelhető „megalázónak", ha a félelem, szenvedés és alsóbbrendűség érzését kelti az áldozatokban, mely alkalmas arra, hogy megalázza és lealacsonyítsa őket, valamint, hogy esetlegesen megtörje fizikai és lelki ellenállásukat (lásd: *Hurtado v. Svájc*, 1994. január 28., a Bizottság véleménye, § 67, Series A no. 280, és *Wieser v. Ausztria*, no. 2293/03, § 36, 2007. február 22.).

66. A Bíróság a *Vinter-ügy* egyik alaptételeként mondta ki azt, hogy összeegyeztethetetlen az emberi méltósággal, ha a szabadulás reménye olyan távoli, hogy az csak az otthon vagy a hospiceházban történő elhalálozását teszi lehetővé. Ezt a lehetőséget a Bíróság egyszerűen nem is tekintette „szabadon bocsátásnak" és ugyanúgy az Egyezmény 3. cikk 1. bekezdésének sérelmét látta benne, mint a szabadon bocsátás lehetőségének teljes hiányában.

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

67. Ahogyan az EJEB is kiemelte, a kínzás, embertelen bánásmód tilalma abszolút szerkezetű jog, megsérteni még rendkívüli állapotban sem lehet. Nem vitatható, hogy önmagában egy szabadságvesztés büntetés – bár a szabadságelvonás adott esetben nagyfokú beavatkozás az érintett életébe és a bezártság ténye önmagában nagyfokú (lelki) szenvedést okozhat – nem sérti az Alaptörvény III. Cikkét és a II. Cikkét. Az államnak joga van a büntető jog rendszerét meghatározni és ahhoz is joga van, hogy a legsúlyosabb bűnelkövetőket akár életük végéig fogva tartsa.

68. Ez a büntető hatalom azonban nem korlátlan. Nem sértheti a kínzás és embertelen büntetés alkotmányos tilalmát és az emberi méltósághoz való jogot, mely korlátozhatatlan alapjog. Minden olyan büntetés, ami elveszi a szabadulás teljes reményét az elítélttől, a humánum minimumát is nélkülözi. Hiszen mi más tesz emberré egy embert, mint a remény egy – az adott körülményekhez képest – jobb életben? Jelen esetben ez azt jelenti, hogy valaki legalább abban bízhat, hogy nem a börtön falai között fejezi be az életét, hanem szabad emberként. Aki csak kicsit is ismeri a magyar és nemzetközi börtön realitásokat és a hosszútávon fogvatartott emberek életkörülményeit, lehetőségeit és lehetséges vágyait, azt tudja: az említett vágy és remény a szabadulásban rendkívül fontos az érintettnek. Igazából az egyetlen fontos, értelmezhető dolog az életében, ehhez mér minden egyéb cselekményt, rehabilitációs célt stb.

69. Ettől a reménytől és egyben céltól való megfosztás valójában az emberi minőségtől való megfosztás. Nem véletlen, hogy a TÉSZ-t sokan lassú halálbüntetésnek tartják, pontosan emiatt. A halálbüntetésnek pedig minden formája alkotmányellenes – ebben a tekintetben az Alkotmánybíróság gyakorlatában sosem volt törés.

70. Ahogyan számos alkotmánybírósági határozat leszögezte, az állam büntető hatalma nem korlátlan [pl. 40/1993. (VI. 30.) AB határozat, 13/2001. (V. 14.) AB határozat] és ezért a mindenkori büntető törvényeknek, mind az általános, mind a különös részében foglalt normái alkotmányossági felülvizsgálat tárgyai lehetnek. Az általános részben foglalt szabályok közül a szankciórendszerre vonatkozó rendelkezések szükségképpen és közvetlenül alapjogokat korlátoznak. A korlátozás súlya nem azonos, valójában minél súlyosabb a szankció, annál jelentősebb az alapjogi korlátozás.

71. A korlátozás szükségessége-arányossága keretei között megtartandó korlátokat az Alkotmánybíróság az alkotmányos büntetőjog terminológiája alatt fokozatosan bontotta ki. A vonatkozó határozatok szerint az alkotmányos büntetőjog követelményei a büntető hatalommal való takarékosságra, a feltétlenül szükséges mértékű és arányos igénybevételére ösztönöznek mind a bűncselekménnyé nyilvánítás, mint az alkalmazható büntetések és intézkedések megválasztása és a szankciók végrehajtása során. Ezek a korlátozások elsősorban a jogalkotónak szólnak, minthogy a dualista rendszerben elsődlegesen a jogalkotó szabja meg a szankciórendszer kereteit, a büntetések és intézkedések legalacsonyabb és legmagasabb mértékét. A jogalkalmazónak, a bírói mérlegelés révén csak ezen belül van mozgástere.

72. A Végzés azon oknál fogva, hogy a felülvizsgálatot érdemben nem találta lefolytathatónak, valójában egy rendszerszintű egyezménysérelemmel járó helyzetben tartja az Indítványozót. Ekként a Kúria végzése nem tett mást, minthogy fenntartotta az embertelen büntetést. Ezzel együtt a rendelkező részben és a Végzés, Rendelkező részében minden magyarországi bírósági jogorvoslatot kizártnak tekintett. Azaz az embertelen büntetés további bírósági eljárás tárgya – a Kúria álláspontja szerint – nem lehet. Ez pedig önmagában alkalmas arra, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szempontjából azt a kérdést, hogy az embertelen büntetés megszüntetésére van-e a magyar jogrendszerben hatékony eljárási lehetősége az Indítványozónak? A Be. szerinti felülvizsgálat – a Végzés meghozatalakor hatályos anyagi jogi és eljárásjogi szabályok alapján – hatékonynak minősül-e? Van-e a jogalkotónak kötelezettsége arra, hogy az Egyezmény 3. cikke sérelme okán jogi eszközöket tegyen elérhetővé az Indítványozó számára, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést legkésőbb a büntetés kiszabását követően legkésőbb huszonöt év múltán garantáltan felülvizsgálja egy bíróság, majd ezt követően is biztosítsa a további periodikus, bíróság általi felülvizsgálat lehetőségét az Indítványozó számára?

73. A *Coman és mások kontra Magyarország* ügyben hozott határozata az EJEB-nek Indítványozó szempontjából megállapítása annak, hogy a jogerős bírósági ítélet a *T.P. and A.T. v. Hungary*-ügyre is tekintettel nem biztosítja az Egyezmény 3. cikkével összefüggő garanciákat. Ezek a garanciák akkor teljesülnének, ha az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés *de iure* és *de facto* is csökkenthető lenne. A *Bancsók and László Magyar v. Hungary (no.2.)* ügyben hozott határozat[6] (határozat kelte: 2021. október 28.), *Blonski and others v. Hungary* ügyben hozott határozat[7] (határozat kelte: 2022. október 13.), a *Coman and others v. Hungary* ügyben hozott határozat[8] (határozat kelte: 2023. január 12.), és a *Horváth and others v. Hungary* ügyben hozott határozat[9] (határozat kelte: 2023. március 2.) ügyekben – az EJEB állandó ítélkezési gyakorlatára tekintettel összesen 28 elítélt személy kérelme ügyében mondta ki az Egyezmény 3. cikkének a sérelmét. A *Horváth and others v. Hungary*-ügyben úgy találta az EJEB, hogy az összehasonlító és nemzetközi jogi anyagok alapján akkor tudná teljesíteni az Egyezmény 3. cikke követelményeit a magyar bíróságok által alkalmazott büntetések, vagy más belső jogi mechanizmusok, ha garantálnák az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását követő 25 éven belül történő felülvizsgálatot, és ezt követően további rendszeres, ésszerű időközönként történő felülvizsgálatokat biztosítanák. Ez az elvárás kifejezésére

[6] https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-212669
[7] https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-219663
[8] https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-222155
[9] https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-223288

szolgálóan terjesztett elő felülvizsgálati indítványt Indítványozó védője, amit a Kúria teljes mértékben vizsgálatából kirekesztett.

74. Az Indítványozó a Kúria végzésére tekintettel az emberi méltóságában szenved sérelmet, valamint kerül vele szemben egyezménysértő büntetés alkalmazásra. A Kúria végzése, mivel érintetlenül hagyja a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 7.B.601/2010/53. sz. és a Debreceni Ítélőtábla Bf.I.110/2012/6. sz. ítéleteit, valamint a *Coman és mások kontra Magyarország* határozatban közvetlen hivatkozást tartalmaz az EJEB döntése, mely önmagában nem egyeztethető össze a nemzetközi joggal. **A Kúria végzése állandósította az Indítványozót ért embertelen és megalázó büntetést, mely az Indítványozónak az Alaptörvény II. cikk és az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében fűződő jogai sérelméhez vezetett.**

75. **A fentiekre tekintettel kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését [jogállamiság elve], Alaptörvény II. cikk [emberi méltósághoz való jog], az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése [embertelen büntetés tilalma], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog – bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését [jogorvoslathoz való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkét és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang] sérelme miatt, mint alaptörvény-ellenes bírósági döntést, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.**

II. A Be. 652. § (7) bekezdésének alaptörvény-ellenességének indokai

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 652. § (7) bekezdése szerint:

76. *„Felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be."*

A T/13972. számú törvényjavaslat indokolása szerint:

77. *„A Javaslat a jogerős ügydöntő határozat lényeges jogi hibáinak orvoslására fenntartja a felülvizsgálat intézményét, és a jogerő tiszteletben tartásának igényével a büntető anyagi jog szabályainak megsértése és eljárási szabálysértés miatt szűk körben, valamint az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján biztosítja annak igénybevételét."* (Indokolás a 648-649. §-hoz).

78. A Javaslat bár nem tartalmaz indokolást konkrétan a Be. 652. § (7) bekezdéséhez, a következőket rögzíti: *„A Javaslat meghatározza a felülvizsgálati indítvány azon alapvető tartalmi követelményeit is, amelyek az elintézéshez nélkülözhetetlenek és a felülvizsgálat kivételességének biztosítása érdekében mind az indítványozó személyét, mind az indítvány tartalmát tekintve már a benyújtás vonatkozásában korlátokat állít."* (Indokolás a 651-652. §-hoz).

79. A Be.-hez írt kommentárnak a támadott rendelkezéssel kapcsolatban a következőket tartalmazza: *a rendkívüli perorvoslat jogerőtiszteletéből következő természete, hogy azt minden jogosult csak egy*

ízben nyújthatja be, és minden törvényes okként figyelembe vehető jogsértéssel szembeni igényt csak egyszer lehet érvényesíteni. Ismétlésnek tehát helye nincs.[10]

80. Egy másik Be.-kommentárban a támadott rendelkezéssel kapcsolatban a következő olvasható: *„mivel a felülvizsgálati indítványt a legmagasabb bírói fórum, a Kúria bírálja el, a felülvizsgálat tekintetében a jogkérdésről véglegesen állást foglal. Ezért indokolatlan ugyanazon okból más jogosult számára további lehetőséget biztosítani ismételt felülvizsgálati eljárás kezdeményezésére. Ennek megfelelően felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány következménye az, hogy az indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].”*[11]

81. A támadott rendelkezéshez kapcsolódóan irányadó joggyakorlatként hivatkozzák a jogi adatbázisok a BH2004. 230. számú döntést, melynek *ratio decidendi*-je a következő: II. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett felülvizsgálati indítvány esetén a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatát a törvény kizárja.

- Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére vonatkozó gyakorlata

82. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

83. Az Alaptörvény a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben minden esetben megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására {18/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [10]}. A jogorvoslati jog ténylegesen akkor érvényesül, ha biztosított a más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulás lehetősége, az ezen feltételnek megfelelő jogorvoslati fórum pedig akkor lehet képes a jogsérelem orvoslására, ha a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét nem gátolják jogszabályi előírások, illetőleg a jogorvoslat jogszabályban meghatározott terjedelme sem zárja ki a döntés érdemi felülbírálatának lehetőségét {lásd: 2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37], 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}.

84. Az Alkotmánybíróság a másodfellebbezésnek a jogorvoslathoz való joggal való összefüggésében megállapította, hogy a törvényhozás dönthet úgy, hogy a bírósági szervezeten belül rejlő okokból, a bírósági szintek közötti feladatmegosztásból eredően, a jogegység biztosítása érdekében vagy a büntetőeljárásban a vádlott jogai védelme érdekében a fellebbezésen túl rendes jogorvoslatot, harmadfokú eljárást tesz lehetővé. A másodfellebbezés feltételeire mint rendes jogorvoslatra azonban, ha bevezették, már alkalmazni kell a jogorvoslathoz való alapvető jogból eredő egyes követelményeket {lásd: 12/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [19]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [113]}.

---

[10] KÓNYA István: A felülvizsgálati indítvány (651-652. §) *In:* BELOVICS Ervin – ERDEI Árpád (szerk.): *A büntetőeljárási törvény magyarázata*, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó, Budapest, 2018. 815.o.

[11] SZATHMÁRY Zoltán: Be. 652. § *In:* POLT Péter, MISKOLCZI Barna, VIDA József, KARNER Zsanett (szerk.): *Nagykommentár a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényhez*, 2022. január 1. időállapotú 2022. évi Jogtár-formátumú kiadás, ISBN 978-963-594-039-4

85. Az Alkotmánybíróság a 3020/2018. (I. 26.) AB határozatra való hivatkozást relevánsnak találta a másodfellebbezés és a jogorvoslathoz való jog alkotmányjogi összefüggése megállapításához. Ebben a határozatban – habár nem a másodfellebbezés, hanem az alkotmányjogi panasz vonatkozásában – „leszögezte azt is az Alkotmánybíróság, hogy – bár a jogorvoslathoz való alapjogból nem következik kényszerítően e jogorvoslati lehetőség megteremtése, ha jogalkotó mégis megnyitotta e jogorvoslati forma lehetőségét, akkor – a jogalkotónak alkotmányos kötelessége olyan eljárásjogi szabályok megalkotása, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá válik" {lásd: 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [37]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [110).

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

86. Indítványozó védője felülvizsgálati indítványt terjesztett elő az Indítványozó javára A Végzés a záró rendelkezések között a [64] bekezdésében is hivatkozik a Be. 652. § (7) bekezdésére. A Végzés, Rendelkező részében is hivatkozik arra, hogy a *„újabb felülvizsgálati indítvány előterjesztése"* nem lehetséges a Be. rendelkezései alapján.

87. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell a rendkívüli jogorvoslat jellegétől függetlenül azt, hogy a jogalkotói célja a felülvizsgálat biztosításának nem más, mint *„a jogerős ügydöntő határozat lényeges jogi hibáinak orvoslása"* (l. törvényjavaslat indokolását fent). Azaz hasonlóan a másodfellebbezés intézményéhez [3020/2018. (I. 26.) AB határozat], az Alkotmánybíróságnak úgy kell tekinteni, hogy a jogalkotó tudatosan, az Alaptörvénnyel összhangban nyitotta meg a felülvizsgálati jogorvoslati forma lehetőségét, ekként a jogalkotónak alkotmányos kötelessége volt olyan eljárásjogi szabályok megalkotására a felülvizsgálat intézménye kapcsán, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá válik.

88. Jelen ügyben úgy tekintendő, hogy a Kúria ellenáll és elmulasztja az egyezménysértő helyzet megfelelő orvoslása felől intézkedések megtételét. Kivételesen fontos, hogy szemben azon felülvizsgálati okokkal, amik a belsőleg, a magyar jogrendszeren belüli felülvizsgálatra okot adó körülményként értendők [pl. az Alkotmánybíróság határozata – Be. 649. § (3) bek.; a büntető anyagi jogi szabályainak megsértése – Be. 649. § (1) bek.; az eljárási szabálysértések – Be. 649. § (2) bek., a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés – Be. 649. § (6) bek.], az EJEB határozata nemzetközi jogi kötelezettséget teremt arra, hogy Magyarország (mint Részes Állam) az Egyezmény 46. cikke alapján az EJEB határozat kötelező erejénél fogva intézkedjen az egyezménysértő helyzet felszámolása, megszüntetése felől.

89. A Be. 649. § (4)-(5) bekezdései [hasonlóan a régi Be. 416. § (1) bek. g) pontjához és 416. § (3) bekezdéséhez] éppen azon céllal lettek a magyar büntetőeljárási szabályok között megalkotva, hogy az egyezménysértőnek talált büntetőeljárások, és alkalmazott büntetések/intézkedések a magyar jogon belül orvosolhatók lehessenek. Míg az EJEB Magyarországot marasztaló határozata felülvizsgálati ok, és a felülvizsgálati indítvány tételére jogosult mind a terhelt [elítélt, Be. 649. § (2) bek. b) pontja], mind a terhelt védője [Be. 651. § (2) bek. c) pontja], az indítvány - a kommentár és a Végzés indokolása szerint - *jogsértéssel szembeni igényt* csak egy ízben, *ismétlés nélkül* lehet benyújtani. Ez pedig már ahhoz a kérdéshez vezet el, hogy Magyarország nemzetközi jogi szempontból – ugyanazon az alapon – előidézheti, fenntarthatja az Egyezménnyel összhangban nem álló

magatartását/mulasztását, azonban a Be. rendelkezése számában meghatározza, hogy „ugyanazon tartalommal" ne legyen benyújtható az indítvány.

90. Álláspontom szerint az alkotmányjogi panasszal támadott Be. 652. § (7) bekezdése olyan korlátját jelenti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogának, amely alkalmazásával az alkotmányos jogokat sért, a nemzetközi emberi jogi szerv által megállapított jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan nem válik orvosolhatóvá. Az indítványok számára vonatkozó korlátozása a Be.-nek nem számol azzal, hogy Magyarországot ugyanazon büntetőeljárásból fakadó Egyezményt sértő helyzet EJEB általi megállapítása miatt, melyek szükségszerűen azonos terheltnek (vagy védőjének), azonos büntetőeljárásához kapcsolódóan, azonos irányú felülvizsgálati indítvánnyal kell élnie, melyet a Be. kategorikus szabályával kizár. Ekként az EJEB által megállapított egyezménysérelem a magyar jogon belül – a támadott normára is tekintettel – nem nyerhet orvoslást, legkevésbé nem „valóságos, azaz hatékony" jogorvoslatnak nem lehet a támadott rendelkezést tekinteni.

91. **A fentiekre tekintettel kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 652. § (7) bekezdését, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével ellentétes, alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzését, mint a Be. 652. § (7) bekezdését alkalmazó alaptörvény-ellenes bírósági döntést semmisítse meg, valamint állapítsa meg az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján a Be. 652. § (7) bekezdésének az indítványozó egyedi ügyében történő alkalmazhatatlanságát. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát.**

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

III. Kérelem

I. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzését** az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését [jogállamiság elve], Alaptörvény II. cikk [emberi méltósághoz való jog], az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése [embertelen büntetés tilalma], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog – bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését [jogorvoslathoz való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkét és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang] **sérelme miatt, mint alaptörvény-ellenes bírósági döntést, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.**

II. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 652. § (7) bekezdését,** mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével ellentétes, alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést **az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.** Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzését, mint a Be. 652. § (7) bekezdését alkalmazó alaptörvény-ellenes bírósági döntést semmisítse meg, valamint állapítsa meg az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján a Be. 652. § (7) bekezdésének az indítványozó egyedi ügyében történő alkalmazhatatlanságát. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát.**

III. **Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárása során vizsgálja a Be. 649. § (4)-(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati oknak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben. Kérem, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján állapítsa meg vizsgálata eredményeként a következő, vagy a következővel tartalmi azonosságot mutató alkotmányos követelményt:**

„Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv határozata alapján vizsgálja, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv határozata által megállapított emberi jogi jogsértés az igazságszolgáltatás, bírósági jogalkalmazás útján orvosolható-e. Amennyiben a bíróság azt állapítja meg, hogy a nemzetközi emberi jog szerv határozata a felülvizsgálati jogkör gyakorlását nem teszi lehetővé, úgy a nemzetközi emberi jogi szerv határozatának az érvényesülése érdekében a bíróság az Abtv. 25. §-a alapján, az Abtv. 32. §-a szerinti nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára kiterjedő egyedi normakontroll eljárás indítványozására köteles a felülvizsgálati eljárásnak egyidejű felfüggesztése mellett.”

Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az ügyben tartson rendkívüli ülést, és nyilvános meghallgatást. Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát.

Mellékletek:

P/1.: Ügyvédi meghatalmazás
P/2.: Az Emberi Jogok Európai Bírósága (továbbiakban: EJEB) 2023. január 12. napján Coman *és mások kontra Magyarország* ügyben hozott határozata
P/3.: A Kúria 2024. február 13. napján kelt, Bfv.I.618/2023/7. számú végzése (elektronikusan kézbesítve Indítványozó védője számára: 2023. március 25.)

Budapest, 2024. május 24.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviseletében:

.....

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda
képv: dr. Frank Evelyn
ügyvéd